

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет
10 червня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Кімнатне рослинництво

Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Факультет

20 Аграрні науки та продовольство
203 Садівництво та виноградарство
Садівництво та виноградарство
Агробіологічний

Розробник:

к.с.-г.н., доцент Гаврись І.Л.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни Кімнатне рослинництво

Дисципліна розкриває питання різноманітності, оригінальності та унікальності кімнатних рослин. Програмою передбачено формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з питань еколого-біологічних властивостей кімнатних рослин, особливостей вирощування та догляду за ними. У процесі навчання розглядаються питання видового складу кімнатних рослин, вимоги їх до умов навколишнього середовища і методи його регулювання. Акцентується увага на правильному виборі посудин для конкретних видів рослин, опор та інших предметів для забезпечення оптимального розвитку і формування стебла на різних етапах росту. Розглядається питання безпечності вирощування окремих рослин для людей і домашніх улюбленців.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство	
Освітня програма	Садівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	30 год.	
Самостійна робота	90 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета. Сьогодні особливо актуальним є питання поліпшення екології внутрішнього озеленення житлових і службових приміщень. Наразі спостерігається зростання обсягів вирощування декоративних рослин в умовах закритого ґрунту. В умовах закритого ґрунту проводиться відбір, інтродукція та адаптація тропічних і субтропічних рослин з метою подальшого впровадження і використання в озелененні інтер'єрів. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навичок з питань еколого-біологічних особливостей кімнатних рослин, технологій вирощування та догляду за рослинами, а також створення гармонійного середовища для мешкання людини.

Завдання отримання студентами базових знань з вирощування кімнатних рослин з метою використання їх в практичній діяльності в умовах громадських і житлових інтер'єрних приміщень.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 10. Здатність застосовувати практичні вміння із вирощування видового і сортового різноманіття овочевих і плодових культур для різного цільового використання.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.
- ПРН 18. Аналізувати та впроваджувати у виробництво сучасні досягнення із розширення різноманіття овочевих і плодових культур.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	пр.	с.р.		л	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Загальні принципи вирощування кімнатних рослин									
Тема 1. Різноманіття кімнатних рослин	1	10	2	2	6				
Тема 2. Мікроклімат і методи його регулювання	2	10	2	2	6				
Тема 3. Субстрати для кімнатних рослин різних груп	3	10	2	2	6				
Тема 4. Способи розмноження кімнатних рослин	4	10	2	2	6				
Тема 5. Живлення кімнатних рослин	5	10	2	2	6				
Тема 6. Заходи по догляду за кімнатними рослинами	6	10	2	2	6				
Тема 7. Вигонкові кімнатні рослини	7	11	2	2	7				
Разом за модулем 1	7	71	14	14	43				
Змістовий модуль 2. Технологічні аспекти вирощування кімнатних рослин									
Тема 8. Декоративноквітучі кімнатні рослини	8-9	13	4	2	7				
Тема 9. Декоративнолистяні кімнатні рослини	9-10	13	2	4	7				
Тема 10. Отруйні кімнатні рослини	11	10	2	2	6				
Тема 11. Рослини-«атмосферники»	12	10	2	2	6				
Тема 12. Хижі кімнатні рослини	13	11	2	2	7				
Тема 13. Кактуси та сукуленти	14	11	2	2	7				
Тема 14. Бонсай	15	11	2	2	7				
Разом за модулем 2	8	79	16	16	47				
Усього годин	15	150	30	30	90				

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Різноманіття кімнатних рослин	2
2	Біологічні основи кімнатних рослин	2
3	Субстрати для кімнатних рослин різних груп	2
4	Способи розмноження кімнатних рослин	2
5	Живлення кімнатних рослин	2
6	Заходи по догляду за кімнатними рослинами	2
7	Вигонкові кімнатні рослини	2
8	Декоративноквітучі кімнатні рослини	4
9	Декоративнолистяні кімнатні рослини	2
10	Отруйні кімнатні рослини	2
11	Рослини-«атмосферики»	2
12	Хижі кімнатні рослини	2
13	Кактуси та сукуленти	2
14	Бонсай	2
Всього		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видовий склад та життєвий цикл кімнатних рослин.	2
2	Експозиція видів рослин. Фітодизайн та цільове призначення рослин у кімнатах	2
3	Пересадка, перевалка, заміна субстрату	2
4	Вегетативне та насіннєве розмноження рослин	2
5	Добрива і їхні складові	2
6	Прочищення і формування крони. Предмети для догляду: посудини, опори, лаки, прикраси	2
7	Особливості вирощування вигонкових рослин в кімнатних умовах	2
8	Особливості вирощування та догляду за декоративноквітучими рослинами	2
9	Особливості вирощування та догляду за декоративнолистяними рослинами	4
10	Особливості вирощування та догляду за рослинами, які несуть небезпеку	2
11	Особливості вирощування та догляду за рослинами-«атмосферами»	2
12	Особливості вирощування та догляду за хижими рослинами	2
13	Особливості вирощування та догляду за кактусами та сукулентами	2
14	Особливості вирощування та догляду за бонсай	2
Всього		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Базовий асортимент декоративно-листяних рослин закритого ґрунту.	9
2	Вплив світла на розвиток рослин у закритому ґрунті.	9
3	Вплив температури на розвиток рослин у закритому ґрунті.	9
4	Способи розмноження кімнатних рослин.	9
5	Пересадка та перевалка декоративних рослин.	9
6	Ємності для декоративних рослин.	9
7	Розміщення рослин у кімнаті.	9
8	Одиночні рослини і групи рослин у окремих ємностях.	9
9	Поняття бонсай. Методи створення.	9
10	Препарати для боротьби із шкідниками і хворобами, які дозволені для використання в закритому ґрунті.	9
Разом		90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування;
- модульні тести;
- захист практичних та самостійних робіт;
- екзамен.

7. Методи навчання:

- лекції,
- метод демонстрацій;
- відеометод;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- виконання завдань.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Принципи вирощування кімнатних рослин		
Пр.1. Видовий склад та життєвий цикл кімнатних рослин	ПРН 7, 18. Види кімнатних рослин, їхні групи. Знати вимоги кімнатних рослин до умов мікроклімату і методи його регулювання. Розрізняти вплив факторів мікроклімату на ріст та розвиток рослин у керованій культурі. Вміти корегувати параметри мікроклімату залежно від вимог культур. Знати перелік компонентів, що використовуються для приготування субстратів, вимоги до якості та технологію їхнього приготування. Вміти оцінювати якість кімнатних рослин та здійснювати виконання робіт по догляду за ними. Знати основні способи розмноження, розуміти переваги і недоліки застосування природного і штучного вегетативного розмноження. Знати особливості використання підживлень кімнатних рослин залежно від виду та стану рослин. Знати особливості створення оптимальних умов у період спокою для вигонкових культур, вміти проводити передсадивну підготовку цибулин до вигонки, догляд за насадженнями.	7
Пр.2. Експозиція, призначення		7
Пр.3. Пересадка, перевалка		7
Пр.4. Розмноження		7
Пр.5. Добрива		7
Пр.6. Догляд		7
Пр.7. Вигонкові рослини		7
Самостійна робота 1. Загальні принципи вирощування кімнатних рослин і методи догляду за ними		11
Модульна робота 1		40
Разом за модуль 1		100
Модуль 2. Технологічні принципи вирощування овочевих культур у закритому ґрунті		
Пр.8. Декоративно-квітучі рослини	ПРН 7, 18. Біологічні та морфологічні особливості декоративно-квітучих, декоративно-листяних, кімнатних рослин, рослин-«атмосферників», хижих рослин, різних видів кактусів, псевдокактусів та сукулентів та видів рослин, які використовують в техніці бонсай. Знати біологічні та морфологічні особливості отруйних кімнатних рослин, які можуть бути небезпечними для дітей та хатніх улюбленців. Знати, як створити необхідні умови для росту та розвитку рослин. Знати етапи росту та основні технологічні аспекти, вміти створювати необхідні умови для росту та розвитку рослин. Знати стилі бонсаю та основні технологічні аспекти його створення.	7
Пр.9-10. Декоративно-листяні рослини		8
Пр.11. Рослини з отруйним соком		7
Пр.12. Рослини-атмосферники		7
Пр.13. Хижі рослини		7
Пр.14. Кактуси, сукуленти		7
Пр.15. Бонсай		7
Самостійна робота 2. Технологічні аспекти вир-ня кімнатних рослин		10
Модульна робота 2		40
Разом за модуль 2		100
Навчальна робота	$(M1+M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Разом за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних, модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати та презентації повинні відображати зміст теми, містити структурований матеріал і мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2632>
2. Гаврись І.Л. Квітникарство закритого ґрунту: навчальний посібник / І.Л. Гаврись – Київ: Компрінт, 2020. – 368 с.
3. Гаврись І.Л. Текст лекцій з дисципліни «Кімнатне рослинництво» для студентів 4-го курсу ОС «Бакалавр» спеціальності 203 Садівництво та виноградарство. – К.: НУБіП, 2024. - 160 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Святенко Ю.Б. Кімнатні квіти: догляд за рослинами, декоративно-листяні; квітучі рослини; кактуси і сукуленти. Харків: Ранок, 2018. – 154 с.
2. Цветкова М. Нова енциклопедія кімнатних рослин. – Х.: ВД «Школа», 2016. – 216 с.
3. Davidson W. Exotic Houseplant. – London: Quantum book, 2018. – 158 p.
4. <https://www.vashsad.ua/>
5. <https://www.systopt.com.ua/article-vyroshhuvannya-kvitiv-v-teplyci>
6. <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/09/19/651632/>